

Zbierkovým predmetom mesiaca február 2024 je **štiepaná industria - obsidián z lokality Cejkov** (okres Trebišov).

Štyri prezentované archeologické nálezy sa do fondu múzea dostali v roku 2006. Zo záznamov bývalého archeológa sa dozvedáme, že sa jedná o štiepanú industriu s rôznym spôsobom využitia. Čo sa datovania nálezov týka, ide o dobu kamennú. Obsidiánová štiepaná industria je rôzneho tvaru a je veľmi pravdepodobné, že bola súčasťou úžitkových nástrojov. Dva kusy majú stále pomerne ostré hrany. Dĺžka predmetov sa pohybuje od 50 mm po 70mm. Aj keď industria pochádza z náleziska mimo nášho považsko-bystrického regiónu, rozhodli sme sa ju odprezentovať verejnosti, pretože je súčasťou našich múzejných akvizícií.

Napriek tomu, že sa v archeologickom fonde vlastivedného múzea nachádzajú stovky kúskov rôznej kamennej štiepanej industrie, vybrali sme na ukážku 4 exempláre - krásny čierny obsidián, ktorý zaujme svojim vzhľadom. Ide o výlevnú horninu, ktorá vzniká pri rýchlom tuhnutí žeravej kyslej viskózne lavy. Dávna legenda hovorí, že kameň dostal pomenovanie podľa Rimana menom *Obsius* (alebo *Obsidius*), ktorý ho našiel v Etiópii a priniesol do Ríma. No je možné, že kameň svoje meno dostal už dávno predtým. Nielen v minulosti, ale ešte aj dnes, má svoje zastúpenie v ezoterike a sú mu pripisované rôzne energetické a duchovné vlastnosti.

Náleziská obsidiánu sa nachádzajú napríklad v Mexiku, Etiópii, v Taliansku, na Islande, či Novom Zélande. Jednoducho na miestach, kde bola aktívna sopečná činnosť a hornina tak mala pre svoj vznik dokonalé podmienky. Výskyt obsidiánu evidujeme aj na území Slovenska – na východe v okrese Trebišov (Cejkov, Malá Bara, Viničky).

Štiepaná industria sa vyhotovovala zo štiepateľných kamenných surovín a súvisí s výrobou špecializovaných nástrojov už v období paleolitu (staršia doba kamenná).

Text: Mgr. D. Kukučová

Grafická úprava: Mgr. J. Chudovská